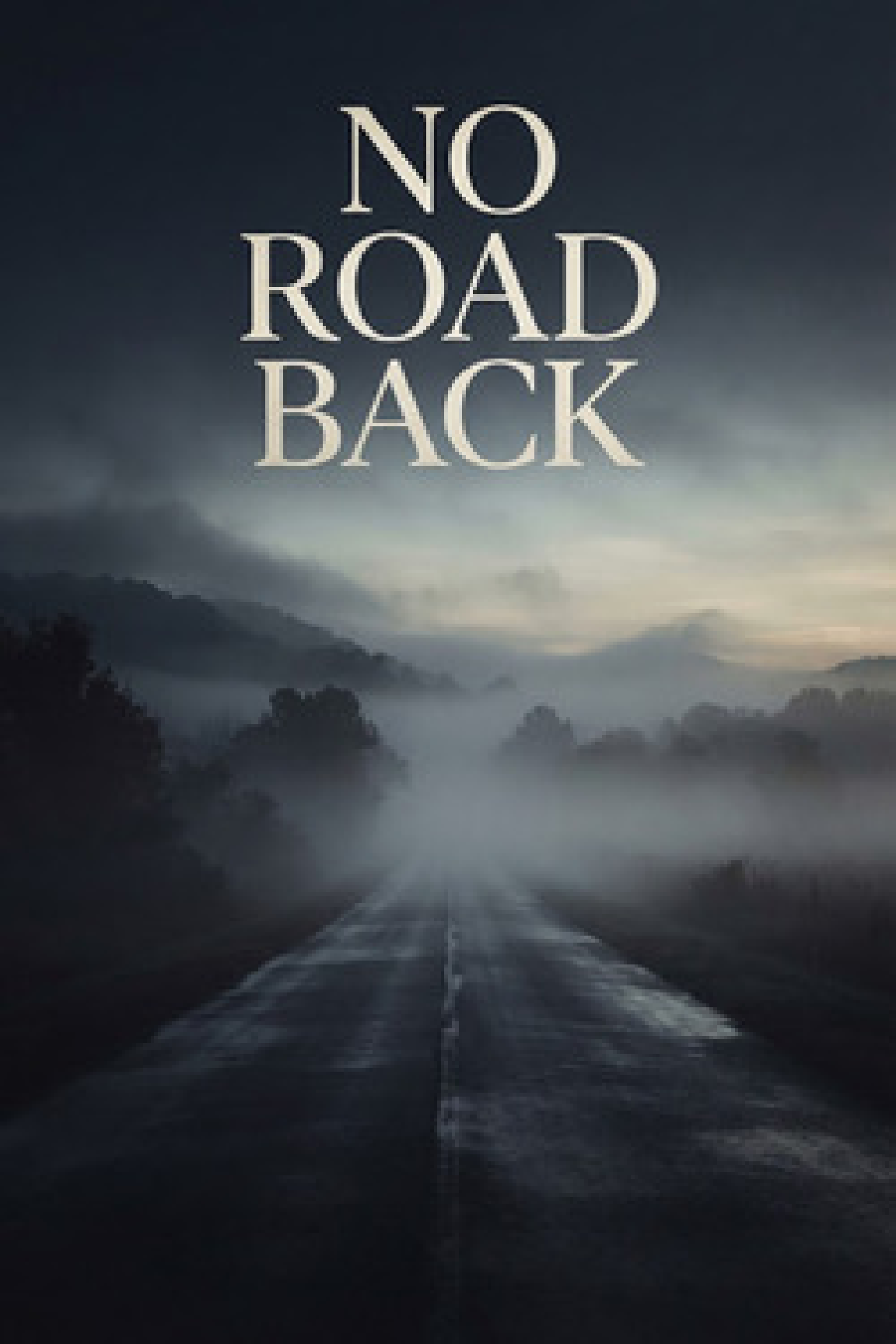

NO
ROAD
BACK

DEEL II

DRUMPEL 4

Geen Pad Terug

Daar bestaan reise wat met ’n vertrek begin.

En ander wat met ’n verlies begin.

Hierdie een behoort tot die tweede kategorie.

Lank het ek geglo dat die terugkeer ’n geografiese kwessie is.

Om ’n plek te verlaat.

Om ’n afstand af te lê.

Om na die vertrekpunt terug te keer.

Dit was ’n eenvoudige definisie.

Gerieflik.

Ook verkeerd.

Met die verloop van jare het ek ontdek dat sommige terugkerings na geen sigbare plek lei nie.

Want die plek wat bereik moet word, bestaan nie meer nie.

Of dit het nooit bestaan nie.

Of ons het te veel verander om dit te kan herken.

En tog bly die behoefte om terug te keer.

Dit is een van die diepste verlangens van die mens.

Ons wil teruggaan na die tyd toe dinge eenvoudiger gelyk het.

Duideliker.

Ordeliker.

Ons wil terugkeer na die mense wat ons verloor het.

Na die gemiste geleenthede.

Na die besluite wat nie geneem is nie.

Na die oomblikke waarin die lewe nog oop gelyk het vir alle moontlikhede.

Maar die tyd gee niks terug nie.

Dit is nie sy vak nie.

Die tyd transformeer.

Dit gee nooit terug nie.

Daar was jare waarin ek onmoontlike terugkerings nagejaag het.

Ek het dit gedoen sonder om dit te besef.

Ek het probeer om vorige weergawes van myself terug te kry.

Die jongman.

Die professionele persoon.

Die seun.

Die man wat oortuig was dat hy weet waarheen hy gaan.

Elke poging het op dieselfde manier geëindig.

Met ’n teleurstelling.

Want daardie persoon het nie meer bestaan nie.

En dit was reg so.

Een oggend het ek iets verstaan wat die manier waarop ek na die verlede kyk, verander het.

Ek wou nie werklik teruggaan nie.

Ek wou ’n gevoel terugkry.

’n Sekerheid.

’n Vertroudheid.

’n Weergawe van die wêreld waarin die vrae minder talryk gelyk het as die antwoorde.

Maar die lewe bied nie tydreise nie.

Dit bied net transformasies.

Dit was toe dat ek die terugkeer op ’n ander manier begin bekyk het.

Nie as ’n beweging na wat ek gewees het nie.

Maar as ’n toenadering tot wat ek geword het.

Die verskil is enorm.

Wanneer ons probeer teruggaan, veg ons teen die tyd.

Wanneer ons aanvaar om vorentoe te gaan, begin ons dit uiteindelik verstaan.

Baie mense spandeer hul bestaan aan die soek na ’n tuiste.

Hulle dink dit is ’n plek.

’n Stad.

’n Straat.

’n Nasie.

Dan kom die dag waarop hulle ontdek dat die tuiste ’n toestand van die siel is.

En dat geen geografiese koördinaat dit kan waarborg nie.

Gedurende my lewe het ek deur baie lande gereis.

Baie kulture.

Baie tale.

Elke keer het ek iets agtergelaat.

Elke keer het ek iets anders opgetel.

Sonder om dit te besef, het ek ’n lewende argief van ervarings geword.

’n Mosaïek saamgestel uit verskillende plekke.

Op ’n sekere punt het ek opgehou om myself te vra:

“Waar hoort ek?”

En ek het myself begin vra:

“Wat dra ek saam met my?”

Die tweede vraag was veel nuttiger.

Want waar ons hoort, verander.

Die grense verander.

Die kaarte verander.

Wat ons binne-in dra, daarenteen, bly reis.

Ek onthou sekere nagte waarin die gevoel van verdwaaldheid sterker was as gewoonlik.

Nagte waarin alles ver gelyk het.

Die mense.

Die plekke.

Die sekerhede.

Selfs myself.

In daardie oomblikke het die oudste versoeking na vore gekom.

Om terug te gaan.

Om ongedaan te maak.

Om te herstel.

Om van ’n vorige punt af te herbegin.

Maar elke keer het die werklikheid my dieselfde waarheid gewys.

Daar bestaan nie ’n vorige punt nie.

Daar bestaan net die huidige punt.

En die keuse oor wat om daarmee te doen.

Mettertyd het ek geleer om die verlede nie as ’n bestemming te beskou nie, maar as ’n biblioteek.

’n Plek om te besoek.

Nie om te bewoon nie.

Want wie in die verlede leef, hou stadig op om die hede te bewoon.

En sonder hede bestaan daar geen toekoms nie.

Die mense wat ek liefgehad het.

Die stede waardeur ek gereis het.

Die geleenthede wat ek verloor het.

Die suksesse.

Die neerlae.

Alles het aanhou bestaan.

Maar in ’n ander vorm.

Soos reeds geskrewe bladsye.

Om te herlees.

Nie om te herskryf nie.

Dit was ’n bevryding.

Want ek het uiteindelik opgehou om te soek na wat nie teruggekry kon word nie.

En ek het begin om energie te belê in wat nog gebou kon word.

Paradoksaal genoeg was dit juis op daardie oomblik dat die verlede opgehou het om my te agtervolg.

Toe ek opgehou het om dit as ’n bestemming te behandel.

Iets soortgelyks het met die mense gebeur.

Baie het uit my lewe weggegaan.

Sommige uit keuse.

Ander uit noodsaak.

Nog ander deur die eenvoudige werk van die tyd.

Aanvanklik het ek daardie afwesighede as verliese vertolk.

Toe het ek verstaan dat sommige teenwoordighede op verskillende maniere bly bestaan het.

In die lesse wat agtergelaat is.

In die herinneringe.

In die gedrag.

In die besluite wat my bly beïnvloed het.

Ook dit was ’n terugkeer.

Nie van die mense nie.

Van hul betekenis.

Miskien bestaan volwassenheid juis hieruit.

Om te verstaan dat niks in sy oorspronklike vorm terugkeer nie.

Maar byna alles kan in ’n nuwe vorm voortleef.

Uiteindelik het ek opgehou om die pad van die terugkeer te soek.

Want ek het iets verstaan wat geen kaart ooit gewys het nie.

Ek was nêrens heen op pad terug nie.

Ek was besig om aan te kom.

Om aan te kom by ’n weergawe van myself wat gebou is uit al die vertrekke, al die verliese, al die ontmoetings en al die transformasies.

En dit was toe dat die paradoks opgelos is.

Die terugkeer wat ek jare lank gesoek het, het nie na die verlede gelei nie.

Dit het na my gelei.

Daarom is dit presies reg om van ’n terugkeer uit nêrens te praat.

Nie omdat daar geen bestemming was nie.

Maar omdat die bestemming nie ’n adres gehad het nie.

Dit was ’n plek sonder geografie.

Sonder grense.

Sonder koördinate.

’n Plek wat ek my hele lewe lank deurkruis het sonder om dit te herken.

Die terugkeer uit nêrens.

Die terugkeer na wat ek geword het.